

VITRALLS DE SANT MAGÍ

Josep Mas Segura

La II Vitrellada, Memorial Toni Nadal, que a iniciativa de la cafeteria *el Campanar* es va celebrar a la Col·legiata de Santa Maria de Cervera el passat 8 de juny, va estar dedicada a Sant Magí. La Carme Bonet em va demanar la col·laboració de l'Associació per explicar la recent restauració del quadre de Sant Magí trobat a l'església de Sant Cristòfol

i em va semblar oportú de parlar, també, dels vitralls que conec dedicats als nostre patró.

El vitrall que actualment hi ha al Santuari de la Brufaganya segurament en substitueix un altre d'anterior de forma lobular, com sembla poder-se observar a la postal A.T.V. (*Àngel Toldrà Viazó*).
– 3397 – *S. Magín de la Brufaganya*.

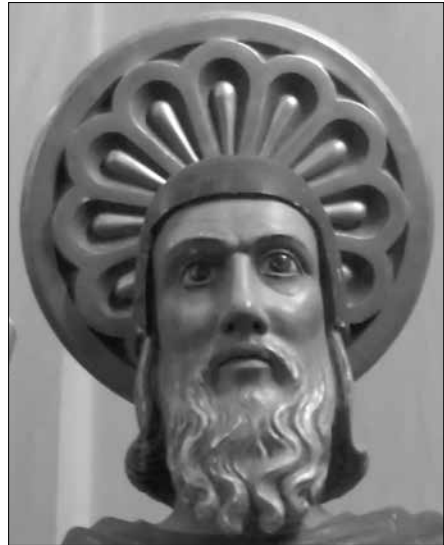

Fachada de la Iglesia. El rosetó actual és un donatiu de la Confraria de Sant Magí Màrtir de Barcelona, va ser instal·lat el 20 de setembre de 1959, i és obra del vidrier Antoni Oriach de Barcelona. La imatge representa el sant en l'acció d'aflorar l'aigua, va descalç, porta hàbit i capa, a la mà dreta porta el gaiato i a l'esquerra la palma, símbol de martiri. Hi ha la dedicatòria i l'anagrama de la Confraria. El peu dret trepitja l'anagrama, interpreto que l'autor va voler mostrar la submissió i respecte pel sant de l'esmentada Confraria. És d'una gran qualitat, tot i que li caldria reparar un parell de forats... i protegir-lo.

Al cor de la Capella de Sant Magí del Portal del Carro de Tarragona, n'hi ha un altre. Desconec qui és l'autor i quan s'hi va col·locar.

A la recent reconstruïda Capelleta de Sant Magí de Santa Coloma de Queralt, el Grup de Manualitats de l'Associació de Jubilats i Pensionistes de Santa Coloma de Queralt han pintat els vidres de les finestres amb diferents motius, un d'ells amb els símbols de Sant Magí (Palma, gaiato i llibre). Al petit rosetó

que hi ha al mig de la paret de l'altar, hi ha pintades unes figures lobulars que crec inspirades en la corona de l'actual imatge de Sant Magí del Santuari de la Brufaganya. Aquesta imatge es va construir a partir dels dibuixos que els tallers Renart de Barcelona conservaven de la imatge destruïda durant la guerra civil (1936-39), ja que temps enrere els havien fet l'encàrrec de manteniment... Gràcies a la conservació d'aquests esbossos es va poder fer la talla actual.¹

A l'Església Parroquial de Santa Coloma de Queralt estan documentats uns primers vitralls obra de Colí de Maraya (1411). Van ser restaurats el 1632, i destruïts per un incendi fortuït el 1731. (*Però no sabem si en aquests vitralls hi havia la imatge de Sant Magí*). El 1897 el vidrier de Barcelona Carles Serra va fer les 6 vidrieres del presbiteri. El

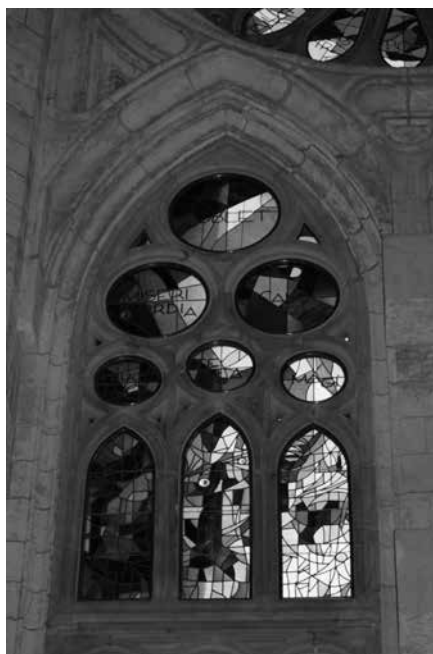

¹ MEZQUIDA GENÉ, Lluís M., *Els Renarts de Tarragona i Sant Magí*. "Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV". Diputació de Tarragona. 1996.

metge colomí Magí Domenjó va pagar la vidriera de la capella del Santíssim, on hi volgué representades les imatges del Sagrat Cor, la del seu patró Sant Magí i la de Sant Ignasi de Loiola. Aquests vitralls van durar fins a la crema intencionada de l'església el juliol de 1936. Després de la guerra (1936-39), s'encarregà la construcció d'uns nous vitralls a la casa Arts Sacra de Barcelona. Dirigí l'obra l'arquitecte Lluís Bonet i Garí, els dibuixos el feu l'artista Castro i el vitraller fou Oriach (diria que és el mateix que va fer el vitrall del Santuari de La Brufaganya)². En un dels finestrals del presbiteri hi trobem un vitrall compartit: Sant Marià i Sant Magí. Actualment els dos sants anacoretas celebren la seva festivitat el mateix dia: el 19 d'agost. És un vitrall molt ben fet: sant Magí fent brollar l'aigua, porta hàbit, el gaiato el duu recolzat al cos i amb les dues mans aguanta un llibre obert.

A dalt del cor de la mateixa església parroquial de Santa Coloma, hi ha un conjunt de vitralls, amb les imatges de Sant Roc, Santa Coloma i Sant Magí. La singularitat de la imatge de Sant Magí és que porta els símbols de pelegrí: carabassa lligada al bastó, petxines enganxades a la capa, barret propi de pelegrí..., però a la base del vitrall hi ha el nom de Sant Magí, descartant la imatge de Sant Jaume, que a primer cop d'ull s'hi intueix. Desconec qui és l'autor del vitrall on crec que ha volgut ressaltar una de les constants del Santuari: el secular

² CARRERAS TARRAGÓ, Josep M., *Santa Coloma de Queralt. Guia monumental i històrica*. Ajuntament de Santa Coloma de Queralt i Associació Cultural Baixa Segarra. 1997. (Pàg. 54-55)

pelegrinatge que ha tingut.

A la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona, també podem trobar un vitrall amb el nom de Sant Magí. M'ho feia saber el seu rector Mn. Lluís Bonet i Armengol, fill de l'arquitecte Lluís Bonet i Garí, quan em va enviar el 28/01/2011 aquest correu: *El vitrall amb el nom de Magí es pot veure en el finestral dedicat a l'Arquebisbat de Tarragona on s'hi llegeixen els noms de Santuaris i Sants del Bisbat.*

A la rosassa de l'església parroquial de santa Maria de Cervera, atribuïda a Colí de Maraya, possiblement també hi és. És una iconografia totalment diferent a la que tenim associada la imatge del sant. Crec que l'autor vol representar el moment en què, segons l'hagiografia de sant Magí, veu que ha de deixar la vida benestant per passar a la d'anacoreta, ho dona a entendre el fet del bastó, del llibre i de l'expressió il·luminada de la cara. Aquesta interpretació queda oberta

a possibles noves lectures que poden identificar un altre sant.

Mentre estava preparant la conferència el Ramon M. Razquin m'ha fet arribar les següents dades del vitrall que hi ha casa seva:

- Autor: Josep Maria Razquin Jené
- Tècnica: vidre pintat
- Mides: 37 cm x 32 cm
- Data: juny 1980
- Número del catàleg: 136 (372).

(Gairebé totes són oli sobre fusta.)

- Situació: forma part d'una sèrie de sis vidres pintats, en quatre hi ha representats els sants de la Segarra: Sant Magí, Santa Calamanda, Sant Pere Claver i Sant Ramon, i en dos hi ha flors. Estan situats en una porta als baixos de cal Razquin, on Josep Maria Razquin hi tenia el seu pis.

- A part del vidre pintat, té 5 obres més on s'hi representa Sant Magí.

El següent vitrall comentat és el de la Capella de Sant Magí a Cervera. Per

la Festa de l'any 2005, Puri Garcia, esposa de Jaume Binefa, va fer el donatiu del vitrall obra de l'artista Núria Claret de Barcelona. El donatiu es va dur a terme durant el Sopar de Sant Magí a la Plaça Major. El Jaume havia contractat l'Orquestra Volcán, però un bon temporal d'estiu va mullar tot l'instrumental elèctric i no van poder actuar... Sant Magí, patró de l'aigua, i sant senzill per definició i voluntat, va voler que una imatge seva fos entregada dalt d'una carreta agrícola..., en definitiva els pagesos han estat els que han mantingut fins a dia d'avui la Festa. El vitrall es una joia, mostra el sant en l'acció de fer brollar l'aigua. Aquest vitrall acompanyarà el que hi ha a l'escala de baixada del cambril. La Gessamí Vilarrúbias Gutiérrez hi va pintar els símbols clàssics del Sant: la palma i el gaiato.

També es va mostrar un dibuix del

ceramista Narcís Pons Junyer. Aquest dibuix el trobem als opuscles de la Confraria de Sant Magí de Barcelona els anys 1958, 2000 i 2010, amb propostes de diferents colors. En la imatge duu una corona amb lòbuls, és calb i duu una llarga barba, va descalç, porta hàbit, situa l'acció en el moment en què amb el bastó (aquí no és el gaiato) fa brollar una doll d'aigua. A la part superior hi ha la figura d'un àngel. Com he dit, el dibuix és obra del ceramista Narcís Pons, no sé si ha interpretat el dibuix en ceràmica, en tot cas si algun dia se'n podés fer un vitrall seria una obra de gran lluïment.

Segurament n'hi ha més vitralls dedicats al nostre patró, però els que conec són aquests. Deixo l'escrit obert a qui en conegui algun altre i tingui a bé d'afegir-l'hi. Ho pot fer pel contacte de la nostra pàgina d'Internet:

<http://santmagi.ecervera.cat>

Gràcies per endavant!